

30- Peygamberimiz hangi mezheptendi?

Bu soru, günümüz mezhepsizlerinin, sosyal medyada “ayıklamaya çalıştıkları” klasik tuzak sorularındandır. Sorarlar ama cevabını zaten kabul etmezler. Neden mi? Çünkü maksat hakikati öğrenmek değil; kafa karıştırmak ve dini sulandırmaktır. Şimdi soruya geçelim...

“Mezhep” neydi? Bir mezhep; Kuran ve Sünnet’ten hüküm çıkaran müctehid imamların, dini meselelerdeki yorum ve uygulama yollarıdır. Yani Peygamberimizin bizzat kendisinin gösterdiği hükümlerin, sonraki nesillere aktarımıdır. Şimdi soruya geçelim...

Peygamber Efendimiz Hanefi miydi? Şafii miydi?

Cevap net: **Hiçbir mezhepten değildi!** Çünkü **mezhepler**, Peygamber Efendimizin (sav) **şeriatından alınan**, ama daha sonra ortaya çıkan, o şeriatı **anlama ve uygulama yollarıdır**. Efendimiz’in şeriatı tek; ama müctehidlerin anlayış derinliklerine göre mezhep mezhep ortaya çıkmış. Peki bunu nasıl anlamalıyız? Misallerle izah edelim.

1. Misal: Kaynak - Havuz - Renkli Kanallar

Bir su kaynağı var... Bu kaynak bir havuza akıyor. Havuzdan da dört farklı renkte kanal çıkıyor: mavi, kırmızı, yeşil, sarı... Şimdi biri diyor ki: “Bu havuzun rengi ne?”

Mavi desen, diğer renkleri inkâr etmiş oluyorsun. Kırmızı desen, gene eksik. “Hiçbiri” desen, bu sefer “Bu renkler nereden çıktı?” diye soruyor. Sussan, karşı taraf galip zannediyor.

Cevap şu: Bu havuz, öyle bir havuz ki her rengin membaı orası. Her kanal, ondan bir rengi alıp kendi yoluna taşımış. İşte **Peygamberimiz (sav)** de, bu ilahi havuzun ta kendisidir. Mezhepler ise, o havuzdan içen kanallardır. Her mezhep, Efendimiz s.a.v’in uygulamalarının bir yönünü bize taşımıştır. O yüzden **Efendimiz s.a.v bir mezhebe bağlı değildir**, çünkü O **mezheplerin hepsinin kaynağıdır**.

2. Misal: Ağaç ve Meyveler

Bir ağaç düşün... Dört büyük dalı var: Biri elma, biri üzüm, biri hurma, biri çilek veriyor. Bir akılsız gelir der ki: “Bu ağaç ne ağacı?” Şimdi “Elma ağacı” desen üzüm boşa gidecek. “Hurma” desen çileğe ayıp...

Doğru cevap: Bu öyle bir ağaç ki, tüm bu meyveleri kendi kökünden besliyor. Hiçbir meyvenin ismiyle anılamaz. Bu ağaç **hepsini taşıyan mucizevi bir şeceredir**. Aynen öyle de **Efendimiz (sav)**, bu dört mezhebin doğduğu **rahmet ağacıdır**. O, bir dal değil; köktür, gövdedir, güneştir. Mezhepler ise o ağacın dalındaki meyvelerdir.

3. Misal: Güneş ve Renkler

Güneş yedi renk çıkarır: kırmızı, turuncu, sarı, yeşil, mavi, lacivert, mor...Şimdi biri çıkar: “Güneş sadece kırmızı mı?” Hayır. “Mavi mi?” Yine hayır. “E o zaman nedir?”**Güneş, tüm bu renkleri içinde barındıran bir nur kaynağıdır.**

Peygamber Efendimiz (sav) de, böyle bir **Şems-i Hakikattir**. Mezhepler, O’ndan yansıyan renkler gibidir. Hepsi O’nun nurundan süzölmüş farklı hükümler, farklı yönlerdir.

Mezhepler sabah güneşinin farklı pencere camlarındaki yansımalarıdır. Ama o sabahı getiren, Efendimiz’in (sav) doğuşudur. **“O bir cam değil, bizzat o güneşin doğduğu ufuktur.”**

4. Misal

Bir dünya haritası düşün... Haritada farklı renkler, farklı bölgeler var: yeşil alanlar ormanlık, kahverengi dağlık, mavi deniz, sarı çöl... Şimdi biri çıkıp soruyor: “Bu dünya sadece mavi midir?” Cevap veriyorsun, “Hayır.”

“Peki sadece kahverengi mi?” Yine hayır. Cevap ne? **Dünya tek bir renkten ibaret değildir. O, hepsini içinde barındırır.** Deniz de ondandır, çöl de, orman da...Ama her bölge, kendi mahiyetine göre farklı görünür.

Aynı bunun gibi, Peygamber Efendimiz (sav) de **dinî hükümlerin haritasıdır**. Her mezhep, o haritanın farklı bir coğrafyasıdır. Kimisi çöl gibi keskin hükümleri taşır, kimisi orman gibi detaylıdır. Ama hepsi aynı “vahiy kitabı”na aittir. Efendimiz, o haritanın tamamıdır; mezhepler ise sadece bir bölgenin adıdır. Onun için “Efendimiz Hanefi miydi?” demek; **“Dünya sadece deniz midir?”** demek gibidir.

Mezhepler yoldur, yöntemdir...Efendimiz (sav) ise varılacak menzilin kendisidir. **“Yolculuğu anlatan mezhepler, Efendimiz ise bizzat yönün kendisidir.”**

Efendimiz (sav) hiçbir mezhepten değildir. **Çünkü o mezheplerin kaynağı, özü, çekirdeği, menbaıdır.** Mezhepler ise O’nun tatbikatlarının bir yönüdür. Mezhepler, karanlıkta yönümüzü bulmamız için yanan kandillerdir. Efendimiz (sav) ise o kandillere ateş verendir.

“O bir mezhebin mensubu değil; bütün mezheplerin ilham kaynağıdır.” “O Hanefi de değil, Şafi de... O, tüm mezheplerin feyz aldığı semavî bir güneştir.”

• 5. Misal

Bir film seti düşün. Dört farklı kameradan aynı sahne çekiliyor. Ama her kamera sahnenin farklı yönünü gösteriyor. Biri oyuncunun yüzüne zoom yapmış... Diğeri ortamı geniş açıyla alıyor... Bir diğeri arka plandaki detaylara odaklanmış... Ve bir tanesi tamamen farklı bir kareden...

Seyreden biri soruyor: “Bu sahne hangisi? Bu mu doğru, öbürü mü?”

Cevap: **Hepsi aynı sahnenin farklı açısıdır. Sahne tek, ama kameraların bakış yönü farklıdır.** Kimse çıkıp “Bu kamera yalan söylüyor” demez.

Peygamberimiz (sav) de tek hakikat sahnesidir. Hanefi, Şafi, Maliki, Hanbeli kameraları ise **onun uygulamalarını farklı açılardan almıştır.** O’nun sünnetini dört farklı yönden yansıtmışlardır. Efendimiz ne o kamera ne bu açı... O **sahnenin tamamıdır.**

Efendimiz (sav) mezheplerin kurucusu değil, onlar O’nun nurundan süzülen fıkıh damlalarıdır. **“O bir damla değil, feyzin kaynağıdır.” “Mezhepler aynadır; O ise o aynaya yansıyan hakikattir.”**

Sonuç:

Peygamber Efendimiz **Hanefi değildi,** çünkü **mezhepler daha sonra, O’nun getirdiği şeriatın detaylarını anlayan âlimlerle şekillendi.**

Peygamber Efendimiz **Şafi de değildi,** çünkü O bizzat şeriatın kendisiydi. Efendimiz, **rahmet ağacıdır, hüküm güneşidir, vahiy havuzudur.**

Mezhepler ise bu kaynaktan içmiş, her biri bir yönü ortaya çıkarmış **ilmi yollar ve fıkhi izahlardır.** Mezhepler, farklı dinler değil; **aynı dinden farklı yorumlardır.** Hepsinin kökü **Kur’an ve Sünnettir.** Kök ortak, meyve farklıdır.

Son söz: “Peygamberimiz mezhepsizdi” diyerek mezhepsizliğe kılıf arayanlara diyoruz ki: Efendimiz (sav), bir mezhebin dar kalıbına sığmaz. Çünkü mezhepler, O’nun kutlu adımlarının farklı izdüşümleridir. O ne sadece Hanefi ne yalnızca Şafi’dir... O, hepsidir. Hatta hepsinden ötedir.

“O mezhepleri kurmadı; mezhepler, O’nun sünnetini anlayışla izledi.” “O, bir mezhebin değil; hakikatin kendisidir.”